

IITIN KUNTA
ENERGIATEHOKKUUSSOPIMUKSEN
TOIMENPIDESUUNNITELMA
VUOSILLE 2023-2025

Sisälllys

1. SOPIMUKSEN LÄHTÖKOHDAT JA PERUSTEET.....	2
2. SOPIMUKSEN KATTAVUUS	3
4. TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA TOIMENPITEET	3
4.1 INFRA	3
4.2 KIIINTEISTÖT	4
4.3 VIRANOMAISPALVELUT	4
4.4 HALLINTOPALVELUT	4
4.5 IITIN VESIHUOLTO OY / Iitin vesihuoltolaitos	5
4.6 IITIN VUOKRATALOT OY.....	5
4.7 KIIINTEISTÖ OY IITIN JÄÄHALLI	5
4.8 HYVINVOINNIN TOIMIALA	6
4.9 KASVUN JA OPPIMISEN TOIMIALA	6
5 SEURANTA JA RAPORTOINTI	6

1. SOPIMUKSEN LÄHTÖKOHDAT JA PERUSTEET

Kuntien energiatehokkuussopimus (KETS) on laadittu Suomen energia- ja ilmastostrategian tavoitteiden edellyttämien toimenpiteiden toteuttamiseksi. Suomessa energiatehokkuussopimustoiminta on keskeisessä asemassa EU:n energiatehokkuusdirektiivin (EED) energiatehokkuustavoitteiden saavuttamisessa.

litin kunnassa on tavoitteena, että kiinteistöt ovat terveitä, turvallisia ja energiatehokkaita sekä tehokkaassa käytössä. Tämän tavoitteen yhtenä toteuttamiskeinona ja mittarina on Kuntien energiatehokkuussopimus (KETS). Energiatehokkuussopimus on myös isossa osassa litin kunnan HINKU-toimenpiteiden toteutusta.

litin kunta on liittynyt kunta-alan energiatehokkuussopimusjärjestelmään, energiatehokkuussopimus on allekirjoitettu joulukuussa 2023.

Tässä toimintasuunnitelmassa esitetään toimet kunnan energiankäytön tehostamiseksi ja sopimuksen tavoitteen saavuttamiseksi. Toimintasuunnitelma tarkistetaan vuosittain ja päivitetään tarvittaessa.

Kunnassa energiatehokkuussopimuksen vastuuhenkilöksi on nimetty tekninen johtaja Harri Hoffren ja sopimuksen yhdyshenkilöksi kiinteistömestari Mikael Willberg.

Energiatehokkuussopimuksen tavoitteiden saavuttamista ja toimenpiteiden seurantaan varten on perustettu litin kunnan ilmasto- ja energiatyöryhmä. Työryhmässä on edustaja eri toimialoilta sekä tytäryhtiöiden edustus. Näin varmistetaan se, että useammat toimialat ovat mukana toimintasuunnitelman laatimisessa ja osallistuvat energiatehokkuustyöhön omalta osaltaan. Yhdessä tehtyyn työhön on jokaisen helpompi sitoutua.

Energiatyöryhmän jäsenet toimintasuunnitelmaa laadittaessa:

Kunnanjohtaja	Jarkko Salonen
Tekninen johtaja	Harri Hoffrén
Kiinteistömestari	Mikael Willberg
Yhdyskuntainsinööri /TJ (litin Vesihuolto Oy)	Melina Mallat
Hyvinvointijohtaja / TJ (Kiinteistö Oy litin jäähalli)	Irina Barkman
Ympäristönsuojelutarkastaja	Taru-Tiina Kalliokuusi
Markkinointi- ja tiedotussihteeri	Jenna Ahola
Toimitusjohtaja, litin Vuokratalot Oy	Seppo Huttunen

Energiatyöryhmä vastaa osaltaan sopimusmenettelyn toteutuksesta, seurannasta ja raportoinnista. Työryhmä kokoontuu vähintään kaksi kertaa vuodessa. Energiatyöryhmän edustajat vievät omaa toimialaansa koskevia toimenpiteitä eteenpäin omilla toimialoillaan/yrityksissään ja vastaavat toimenpiteiden toteutuksesta omien vastuutoimenpiteidensä osalta.

2. SOPIMUKSEN KATTAVUUS

Tämä sopimus kattaa Iitin kunnan kaiken hallinnassa olevan energiankäytön siltä osin kuin energiatehokkuustoimet ovat yksiselitteisesti kunnan päätäntävällässä: omistetut, vuokratut ja vuokralle annetut rakennukset, katu- ja muun ulkovalaistuksen sekä omat kuljetukset ja työkoneet.

Sopimuksessa ovat mukana myös energiankäytön kannalta merkittävimmät kunnan kokonaan (tai pääosin) omistamat yhtiöt: Iitin Vesihuolto Oy, Iitin Vuokralatot Oy, Kiinteistö Oy Iitin Jäähalli.

3. TAVOITE

Iitin energiatehokkuussopimuksen tavoitteena on 7,5 % energiansäästö vuosina 2023–2025. Kunnan energiansäästön kokonaistavoite on 1142,39 MWh energiamäärä. Säästölaskennassa vertailuvuotena on käytetty vuoden 2022 energiankulutustietoja. Tavoite pyritään saavuttamaan vuoden 2025 loppuun mennessä.

KETS:ssä energiansäästö tarkoittaa nykyisen kulutuksen vähentämistä tai tulevan kulutuksen estämistä/pienentämistä energiatehokkuustoimenpiteillä. Energiatehokkuustoimenpiteet voivat olla teknisiä ratkaisuja sekä toimintatapoihin ja käyttöön liittyviä toiminnan muutoksia.

4. TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Alla on lueteltu toimialakohtaisesti keinoja ja toimenpiteitä energian säättämiseksi. Merkittävämpiä toimia vaikutuksiltaan ovat aurinkoenergian hyödyntäminen paikallisesti kiinteistöissä, rakennusten lämpötilan säädöt oikealle tasolle ja rakennuskannan ja kaluston korjaaminen ja uusiminen energiatehokkaammaksi. Öljylämmityksestä luopuminen kiinteistön pääenergiamuotona konsernin kiinteistöissä on selkeä tahtotila. Myös valaistuksen ja muun pienehkön energiankulutuksen vähentäminen tulee huomioida, jo esimerkillisyyden vuoksi. Jokaisen henkilökohtainen asennoituminen energian käytön vähentämiseksi on tärkeää.

Tässä asiakirjassa alla mainitut energian vähentämiskeinot muunnetaan toimialoilla selkeiksi toimenpiteiksi. Hallintokuntien toimenpiteet määritellään yksityiskohtaisemmin käytännön toteutussuunnittelussa, ja toimenpiteiden toteutumista seurataan erillisellä toimenpidetaulukolla. Taulukkoa päivitetään ja tarkennetaan vähintään puolivuositain energiatehokkuustyöryhmän toimesta. Työn edistymisestä raportoidaan kunnanhallitukselle.

4.1 INFRA

- Katuvalojen sähköenergian kulutusta lasketaan
- Katusaneerausten yhteydessä uusimalla valaisimet energiatehokkaiksi
- Vaihdetaan palaneiden lamppujen tilalle led-lamput sekä
- Korvataan erillisten suunniteltujen valaisinvaihtojen yhteydessä isotehoisimmat natriumvalaisimet led-valaisimiksi
- Kunnan varikon autokalustoa muutetaan sähkökäyttöiseksi
- Traktorien ja muun raskaan kaluston polttoainekulutusta vähennetään uudistuneilla käytänteillä

4.2 KIIINTEISTÖT

Tilapalvelun kiinteistöissä suurimmat kiinteistöryhmät ovat koulut, päiväkodit, terveydenhuoltorakennukset sekä toimistorakennukset. Toimenpiteissä keskitytään pääosin näihin kiinteistöryhmiin, koska näissä on saatavilla suurin energiansäästöpotentiaali.

- Uusitaan kulutusseurantajärjestelmä ja tehostetaan järjestelmän hyödyntämistä
- Toteutetaan kiinteistöihin energiakatselmuksia ja toteutetaan kustannustehokkaat toimenpiteet
- Hyödynnetään kiinteistöautomaation ajastusmahdollisuuksia lämmityksen, valaistuksen ja ilmanvaihdon osalta.
- Luovutaan öljystä sekä puupohjaisesta energiasta kiinteistöjen päälämmitysmuotona
- Hyödynnetään kiinteistöillä lämpöpumppuja
- Lisätään aurinkoenergian käyttöä paneeleilla, ensivaiheessa sopivia kohteita ovat Varikko, Peltohiiren päiväkotit, Vuolenkosken rakennukset sekä mahdollisesti Vanha kunnantalo (suojeltu). Selvitettäviä kohteita ovat Palvelukeskus, Ravilinna, Kausalan koulu, Iitin Jäähalli sekä Sotekeskus.
- Hankitaan kiinteistöihin uusiutuvalla energialla tuotettua sähköä (sopimusten niin mahdollistaessa)
- Tehostetaan taloteknisten järjestelmien toimintaa ja käyttöä
- Uusitaan kiinteistöjen valaistusta, LED
- Huomioidaan energiatehokkuus ja elinkaariajattelu rakennuttamisessa ja suunnittelunohjauksessa
- Selvitetään mahdollisuus kannustaa uudisrakentamisessa vähähiiliseen rakentamiseen
- Järjestetään energiatehokkuuskoulutusta kiinteistöhuollolle sekä käyttäjille

4.3 VIRANOMAISPALVELUT

- Toteutetaan energianeuvontaa rakennuslupakäsittelyn yhteydessä
- Toteutetaan energianeuvontaa yhteistyössä ympäristönsuojelun kanssa

4.4 HALLINTOPALVELUT

- Viestitään energiatehokkuustoimenpiteistä (kunnan viestintäohjeistuksen mukaisesti) moni kanavaisesti kunnan viestintäkanavissa.
 - Toimista tiedotetaan aktiivisesti sekä kuntaorganisaation sisällä että ulkoisissa viestintäkanavissa (pääviestintä kanavat; verkkosivut, Intra, Iitinseutu ja sosiaalisen median kanavat).
 - Energia- ja ilmastoasioiden näkyvyyttä ja tietoisuutta pyritään edistämään ympärivuoden.
 - Henkilöstön energiatietoisuuden ja –koulutusten edesauttaminen Intraa hyödyntäen.

- Tehdään aktiivisesti viestinnällistä yhteistyötä *Kohti hiilineutraalia kuntaa (HINKU)* -ohjelman osalta.
 - HINKU –verkosto ideoi ja toteuttaa erilaisia ratkaisuja kuntien päästöjen hillitsemiseksi, joita vähennetään mm. parantamalla energiatehokkuutta ja lisäämällä uusiutuvan energian käyttöä.
 - HINKU-työtä vie eteenpäin kunnan nimetty energia- ja ilmastotyöryhmä.
 - Työryhmä edesauttaa HINKU-ohjelman mukaisesti kuntalaisten ja sidosryhmien osallistamis- ja vaikuttamismahdollisuuksia.

4.5 IITIN VESIHUOLTO OY / Iitin vesihuoltolaitos

Toimenpiteitä suunniteltaessa on huomioitu, että Iitin Vesihuolto Oy:n vesihuoltoliiketoiminta on siirtymässä vuoden 2024 aikana Iitin kunnalle, jolloin Iitin kunnan vesihuoltolaitokselle siirtyy tämän toimintasuunnitelman suunnitellut tavoitteet ja toimenpiteet.

- Vedentuotannon sähkönkulutuksen optimointi.
- Vesihuoltoverkoston pumppauksen sähkönkulutuksen pienentäminen
- Osana vesihuoltolaitoksen hiilijalanjälkiselvitystä arvioidaan vesihuoltolaitoksen energiansäästöpotentiaali ja sen pohjalta laaditaan energiansäästön ”tiekartta”

4.6 IITIN VUOKRATALOT OY

- Kaukolämmön alajakokeskusten uusiminen
- Lämpöjohtoverkoston venttiilien uusiminen ja tasapainotus
- Tarkastetaan ja säädetään yhteisten tilojen lämpötiloja
- Valaistuksessa siirrytään LED-valaistukseen vaiheittain
- Ilmanvaihdon puhdistus, mittaus ja säätö
- Lämmöntalteenotto ilmanvaihdosta paremmaksi
- (Suihku) lämpimän käyttöveden vähentäminen mm. Hankkimalla suihkupainikkeita
- Asennetaan säästösuuttimet yhteisten tilojen vesikalusteisiin

4.7 KIINTEISTÖ OY IITIN JÄÄHALLI

- Toteutetaan energiakatselmuksat
- Huolehditaan pukuhuoneiden lämpötila oikeaksi siten, että käyttäjät eivät pääse säätelemään pukuhuoneiden lämpötiloja
- Tarkastellaan aurinkoenergiapotentiaali, voisiko ylijäämäsiähkön johtaa naapurirakennuksiin
- Jäähallin jäähdytinlaitteiden kompressorien uusimisella energiansäästöä
- iv-koneiden katselmuksat ja selvitetään LTO:n mahdollisuutta

4.8 HYVINVOINNIN TOIMIALA

- Liikunta-alueiden valaistusta muutetaan
- Latukoneen ja muiden työkoneiden polttoainetaloudellisuus kuntoon
- Liikuntahallien ja suihkutilojen energiansäästöpotentiaali käyttöön
- Avantouintipaikan ja saunan sähkönkulutusta pienennetään
- kartoitetaan uusiutuvien energiamuotojen hyödyntäminen

4.9 KASVUN JA OPPIMISEN TOIMIALA

- Luokkatilojen lämpötilat kouluilla tarkasteluun ja säädettäviksi.
- Asennekasvatus energia- ja ilmastoasioissa
- Varhaiskasvatuksessa optimoidaan tilatehokkuutta lämmitys- ja muiden energiakulutuksien pienentämiseksi

5 SEURANTA JA RAPORTOINTI

Iitin kunta raportoi vuosittain huhtikuun loppuun mennessä edellisen vuoden energiankäytöstä, tehdyistä energiatehokkuustoimenpiteistä sekä asetettujen tavoitteiden toteutumisesta Motiva Oy:lle sopimuksen ohjeiden mukaisesti.

Kunnan osalta raportoinnista vastaa sopimuksen yhdyshenkilö kiinteistömestari Mikael Willberg. Yhtiöt vastaavat omalta osaltaan raportoinnista kunnan yhdyshenkilölle.

Toimialakohtaiset energiayhdyshenkilöt raportoivat oman toimialansa toimenpiteet sekä energiankulutuksensa sopimuksen yhdyshenkilölle vuosiraportoinnin määräämässä aikataulussa.

Sopimuksen tavoitteiden toteutumisesta sekä tehdyistä toimenpiteistä tiedotetaan puolivuositain luottamushenkilöille, asukkaille sekä kunnan henkilökunnalle.

Iitissä 15.2.2024

Harri Hoffren

Tekninen johtaja

Iitin kunta